

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobkyně **N. H.**, zastoupené advokátkou JUDr. Marií Cilínkovou, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 22. 4. 2005, č. j. 54 Cad 88/2003 - 190,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalované **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně advokátce JUDr. Marii Cilínkové **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 650 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 22. 4. 2005, č. j. 54 Cad 88/2003 - 190, jímž bylo rozhodnutí žalované ze dne 5. 8. 2003, pro vady řízení zrušeno a věc jí vrácena k dalšímu řízení a bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že žalobkyně napadla žalobou rozhodnutí žalované ze dne 5. 8. 2003, kterým jí byl přiznán plný invalidní důchod s účinností od 19. 5. 2003 podle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Žalobkyně vytkla žalované chybné určení data vzniku její plné invalidity, když požadovala přiznání plného invalidního důchodu nejpozději od podání žádosti, tedy od října 2001. V této době byla totiž údajně určena diagnóza jejího rozhodujícího zdravotního

postižení (lymská nemoc v pozdním stadiu) na pracovišti Ústavu imunologie Fakultní nemocnice Hradec Králové.

Krajský soud z posudkové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení v Pardubicích zjistil, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí poživatelkou částečného invalidního důchodu. Při kontrolní lékařské prohlídce OSSZ Pardubice dne 11. 6. 2003 byl dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně posouzen jako stav odpovídající postižení uvedenému v kapitole I, položce 1, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně byla stanovena na 60% a dále zvýšena podle ust. § 6 odst. 4 uvedené vyhlášky o dalších 10%; celkově tedy byla stanovena na 70% s tím, že plná invalidita vznikla dne 19. 5. 2003.

Krajský soud v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, požádal o posouzení zdravotního stavu žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové.

Z posudku této posudkové komise ze dne 15. 12. 2003 soud zjistil, že tato komise zařadila rozhodující zdravotní postižení žalobkyně a ohodnotila míru poklesu její schopnosti soustavné výdělečné činnosti shodně jako lékař OSSZ Pardubice s tím, že za datum vzniku plné invalidity označila měsíc únor 2002, tj. období hospitalizace žalobkyně na Klinice infekčních chorob Fakultní nemocnice v Hradci Králové, kdy byla u žalobkyně precizně diagnostikována neuroborreliosa, byly zjištěny protilátky proti borreliím v séru a v mozkomíšním moku.

Proti tomuto posudku vznesla žalobkyně námitky. Trvala na tom, že posudková komise není „soudním“ znalcem a požadovala vypracování znaleckého posudku v oboru lékařství, odvětví neurologie, kardiologie, infekce a imunologie. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že bylo úplně vynecháno posouzení nálezů v oblasti kardiologie. Trvala na tom, že odběrem mozkomíšního moku v únoru 2002 bylo pouze prokázáno, že tehdy již nemoc byla ve třetím stadiu vývoje (zasazení centrální nervové soustavy). Žalobkyně předložila soudu další lékařské zprávy o svém zdravotním stavu.

Krajský soud požádal o vyhotovení srovnávacího posudku Posudkovou komisí MPSV ČR v Brně. Tato komise vyhotovila posudek dne 13. 5. 2004 a ohodnotila pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně shodně jako Posudková komise MPSV ČR v Hradci Králové. Datum vzniku plné invalidity stanovila na 6. 2. 2002, kdy byla žalobkyně hospitalizována, jak je již uvedeno shora. Posudková komise konstatovala, že závažnější kardiologická problematika se u žalobkyně vyskytla až po datu vydání napadeného rozhodnutí.

Proti tomuto posudku vznesla žalobkyně výhrady a předložila množství kopií ve zdravotní dokumentaci již obsažených lékařských zpráv a články týkající se jejího zdravotního postižení. Krajský soud proto zadal vyhotovení srovnávacího posudku zdravotního stavu žalobkyně Posudkové komisí MPSV ČR v Ostravě. Podkladem posudku byly veškeré přílohy žalobkyně, zdravotní dokumentace od ošetřujícího lékaře a posudkový spis OSSZ Pardubice.

Z tohoto posudku, který byl vypracován dne 20. 1. 2005, krajský soud zjistil, že tato posudková komise shodně zařadila a posoudila rozhodující zdravotní postižení žalobkyně a pokles její schopnosti soustavné výdělečné činnosti tím způsobený. Za datum vzniku plné

invalidity stanovila den 6. 2. 2002, a to ze stejných důvodů jako v předchozích posudcích. Posudková komise uvedla, že období, kdy byla žalobkyně infikována, zůstává neprůkazné, neboť ve zdravotní dokumentaci není doložen údaj o poštípání klíštěm, od něhož by se mohly odvíjet úvahy o inkubační době. Posudková komise uvedla, že ve zdravotní dokumentaci nejsou obsaženy zprávy o kardiologickém onemocnění z období před vydáním napadeného rozhodnutí.

Krajský soud zamítl návrhy žalobkyně na doplnění dokazování znaleckými posudky z oboru lékařství, odvětví kardiologie, infekce, interny a imunologie a na provedení důkazů nově předloženými listinami, protože měl skutkový stav za dostatečně prokázaný třemi posudky posudkových komisí, které shledal úplnými.

Krajský soud učinil závěr, že žalovaná nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když uzavřela, že žalobkyně je plně invalidní od 19. 5. 2003. Proto zrušil napadené rozhodnutí žalované a vyslovil právní názor, že žalovaná je povinna žalobkyni přiznat plný invalidní důchod s účinností od 6. 2. 2002, doplatit jí finanční částku ve výši rozdílu mezi plným invalidním důchodem, který jí náleží za období od 6. 2. 2002 do 18. 5. 2003 a mezi v tomto období vyplaceným částečným invalidním důchodem.

Kasační stížnost žalobkyně opřela o ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Žalobkyně uvádí, že z lékařských zpráv a „protokolů ČSSZ“ lze jednoznačně konstatovat, že pro rozhodnutí a datu vzniku plné invalidity žalobkyně nebylo provedeno dostatečné zhodnocení jejího zdravotního stavu v oblasti kardiologické a imunologické. Plná invalidita vznikla u žalobkyně mnohem dříve než 6. 2. 2002, což jednoznačně vyplývá z lékařské zprávy Ústavu klinické imunologie a alergologie FN Hradec Králové ze dne 7. 10. 2003. Žalobkyně v této souvislosti ze zprávy cituje především větu, že pro posouzení zdravotního stavu je zásadní kardiologický nález a infekční nález. Podle žalobkyně tyto nálezy zpracovány nebyly a při rozhodování o datu vzniku nároku na plný invalidní důchod k nim tedy nebylo přihlédnuto.

O těžkých zdravotních problémech žalobkyně již v roce 1999, mimo jiné i v oblasti koronární, svědčí zpráva MUDr. H. ze dne 10. 9. 2003, který diagnostikoval čtyři roky starý uzávěr u úseku ACD2. Tato zpráva potvrzuje názor žalobkyně, že již v roce 1999 byla nikoli částečně invalidní, nýbrž plně invalidní. Tento názor potvrzuje i propouštěcí zpráva Krajské nemocnice v Pardubicích ze dne 29. 10. 2003.

Žalobkyně dále namítá, že bylo postupováno v rozporu s ust. § 1 odst. 2 vyhlášky č. 182/1991 Sb., protože i přes její žádost posudky z oboru kardiologie a imunologie zpracovány nebyly. Posudková komise, z jejíchž závěrů krajský soud vycházel, neobsahovala žádného odborníka z výše uvedených oborů, a to v rozporu s ust. § 3 této vyhlášky. Posudkové komise proto nebyly dostatečně odborně způsobilé zhodnotit zdravotní stav žalobkyně v uvedených oborech a také jej v těchto oborech nezhodnotily.

Žalobkyně zastává názor, že v době, kdy jí byl přiznán částečný invalidní důchod, byla již plně invalidní. Proto by jí plná invalidita měla být přiznána od 19. 5. 1999.

Žalobkyně považuje za primární pochybení soudu absenci výše uvedených lékařských zpráv vypracovaných odbornými lékaři z oboru kardiologie a imunologie a absenci odborníků z těchto oborů v posudkových komisích. Posudkové zhodnocení nepovažuje za nezávislá

a požaduje posouzení jejího zdravotního stavu, zejména dlouhodobosti, nezávislosti „soudními“ znalci z oboru medicíny, specializace kardiologie a infekce, příp. imunologie.

Žalobkyně uzavírá, že rozhodnutí o nároku musí být závislé především na odborném lékařském posouzení. Z tohoto posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl posuzován komplexně, na základě úplné zdravotní dokumentace a s přihlédnutím ke všem obtížím pojištěncem uváděným. V případě žalobkyně se tak nestalo. Datum nároku na plný invalidní důchod, stanovené krajským soudem na den 6. 2. 2002, tedy nezohledňovalo zdravotní stav žalobkyně od května 1999.

Žalobkyně navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se ztotožňuje s právním názorem krajského soudu, jak je uveden v napadeném rozsudku.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), posoudil kasační stížnost takto:

V projednávané věci krajský soud přezkoumával rozhodnutí žalované, kterým byl žalobkyni přiznán plný invalidní důchod, tedy dávka důchodového pojištění podmíněná zdravotním stavem.

Podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, si soud v takovém případě vyžádá posouzení zdravotního stavu občana od Ministerstva práce a sociálních věcí, které jej učiní prostřednictvím svého orgánu – posudkové komise ve složení stanoveném ust. § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb.

Krajský soud v této věci postupoval ve smyslu shora uvedených ustanovení. Aby byl najisto postaven skutkový závěr o zdravotním stavu žalobkyně v době vydání napadeného rozhodnutí a datum vzniku plné invalidity žalobkyně, vyžádal si krajský soud nejprve posudek Posudkové komise MPSV ČR v Hradci Králové, později posudek Posudkové komise MPSV ČR v Brně a nakonec ještě posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě.

Všechny posudkové komise postupovaly podle ust. § 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Podle tohoto ustanovení pro stanovení procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je nutné určit zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je-li těchto zdravotních postižení více, jednotlivé hodnoty poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení, a to se zřetelem k závažnosti ostatních zdravotních postižení.

Všechny tři posudkové komise označily za zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, neuroborreliosis. Posudkové komise konstatovaly, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně plně invalidní a jednalo se u ní o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 66%. Toto hodnocení je shodné s hodnocením zdravotního postižení, které provedl lékař OSSZ v Pardubicích.

Všechny tři posudkové komise stanovily shodně datum vzniku plné invalidity žalobkyně – den 6. 2. 2002, kdy žalobkyně byla hospitalizována na infekční klinice Fakultní nemocnice v Hradci Králové.

Všechny posudkové komise měly k dispozici zdravotní dokumentaci žalobkyně, včetně dalších lékařských zpráv, které žalobkyně v průběhu řízení předkládala, a zdravotní dokumentaci a lékařské zprávy také v posudcích zhodnotily. Pokud jde o žalobkyní zdůrazňované kardiologické obtíže, je uvedeno v posudkovém zhodnocení Posudkové komise MPSV ČR v Brně, že „rozvoj kardiologického onemocnění závažnějšího stupně je dokumentován až v době po datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ“. Obdobně v posudkovém zhodnocení Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě se uvádí, že komise „nenašla v období před datem napadeného rozhodnutí ve ZD nález popisující příznaky nebo uvádějící diagnózu kardiálního onemocnění“.

V této souvislosti se znovu zdůrazňuje, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V projednávané věci tedy soud nemohl přihlížet k okolnostem týkajícím se kardiálního onemocnění, k nimž došlo až po vydání napadeného rozhodnutí žalované.

Podané posudky posudkových komisí hodnotil krajský soud jednotlivě i v souhrnu s důkazy provedenými před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 věta druhá s. ř. s.). Vzhledem ke shodným závěrům všech tří posudků posudkových komisí neměl krajský soud pochybnosti o jejich správnosti a úplnosti. Není tedy důvodný požadavek žalobkyně, který vznášela jak v průběhu řízení před krajským soudem, tak v kasační stížnosti, aby dokazování bylo doplněného ustanovením znalce (znalců) z příslušných lékařských oborů.

Nejvyšší správní soud se v projednávané věci ztotožňuje se skutkovým a právním hodnocením věci, jak je provedl krajský soud. Podle názoru Nejvyššího správního soudu datum vzniku plné invalidity žalobkyně, stanovené na základě posudků posudkových komisí, je odpovídající všem skutkovým zjištěním, která je lékařská věda schopna poskytnout.

Kasační stížnost tedy není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobkyně ve věci nebyla úspěšná a žalované náklady řízení nelze přiznat.

Krajský soud žalobkyni pro řízení o kasační stížnosti ustanovil zástupkyní advokátku JUDr. Marii Cilínkovou. V tomto případě hotové výdaje a odměnu za zastoupení platí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené advokátce odměnu za dva úkony právní služby po 250 Kč (§ 9 odst. 2 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů

za dva úkony právní služby po 75 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 650 Kč. Tato částka jí bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě uvedené ve výroku tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

